

2024 blev endnu et turbulent år for Bæredygtigt Landbrug. Først og fremmest på grund af den grønne trepart, som kommer til at ændre Danmarkskortet for OS ALLE – og livet for mange landmænd.

Først frygtede landbruget virkelig den CO₂-afgift, som ud ad til var både aftalens store omdrejningspunkt og mediernes fokus, men det blev noget helt andet, der kom ud af treparten.

Faktisk er det blevet langt, langt værre. For udover udtagningen af knap 400.000 hektar landbrugsjord er kvælstofreduktionerne det, der virkelig får alvorlig betydning i aftalen – og det er selvsagt på vilkår, som landbruget på ingen måde kan være tjent med.

Men jeg vil alligevel starte med at snakke lidt om netop CO₂.

Hovedproblemet med aftalen er nemlig, at man ikke bare kan sammenligne CO₂ fra fossile gasser med CO₂ fra biogene processer.

En CO₂-afgift på husdyr med de målemetoder, Danmark anvender i dag, giver derfor INGEN mening –

MEDMINDRE afgiften bare er en skat, der skal begrænse eller helt nedlægge dansk husdyrproduktion.

Hvis Danmark endelig vil afgiftsbelægge biogene processer, er det vigtigt, at det gøres ud fra den nyeste viden fra IPPC – *og dermed ud fra målemetoder, der har hele kulstofbalancen med i beregningerne. Det handler om:*

- At Husdyr udleder ikke kulstof – som planterne ikke har optaget.
- Og at der skal være lighed i beregningen – hvis husdyrs udledning skal regnes med, skal planter optag også regnes med. Det hænger jo sammen.

Vådlægning som CO₂-værktøj er forkert mange steder

Bæredygtigt Landbrug har længe advaret imod store vådlægningsprojekter. Det har vi gjort af mange årsager.

Først og fremmest fordi lavbundsjord oversvømmet med ferskvand ikke har den beregnede klimagevinst. Men også fordi vi ser det som et problem at udtage god dyrkningsjord. Gode jorde skal dyrkes og producere fødevarer. Nu viser nogle af de først etablerede vådprojekter, at der også er problemer ved etableringen. Det er svært at styre vandstanden. Mange steder står der blank vand på det, der blot skulle vådlægges.

Samtidig er det også svært at holde afgrænsningen. De dyrkede arealer, der støder op til de vådlagte arealer, bliver ofte så våde, at dyrkning bliver umulig, og samtidig medfører de stor risiko for øget lattergasudledning. Og det fører nogle spørgsmål med sig:

Bliver der stillet nogle garantier, hvis aftalen ikke virker efter hensigten?

Hvad med de landbrugsfamilier, der lever af at dyrke lavbundsgrunde?

Udover CO₂-afgiften, prisniveauet og bundfradraget indeholder aftalen mange elementer, som kommer til at få STORE konsekvenser for landbrugserhvervet.

Som vi ser det, får man ikke et meget bedre miljø og klima for pengene. Man får til gengæld meget mere bureaukrati. Det hele ligner mest af alt symbolpolitik.

Klimaet er globalt, ikke lokalt. Aftalen kommer til at rykke en del af fødevarereproduktionen til andre lande, hvor landmændene ikke bekymrer sig lige så meget om miljø og klima, som vi danske landmænd allerede gør, og derfor hjælper aftalen ikke klimaet.

Derudover vil arbejdspladser flytte med til udlandet eller lukke. Det betyder, at der bliver længere mellem jobbene i landdistrikterne. Det seneste tal, jeg har læst, er, at der fra 2035 vil forsvinde 3150 job.

Et andet trist tal er, at der i aftalen er bestemt, at der skal udtages op imod 140.000 hektar til vådområder og plantes 250.000 hektar skov.

Altså bliver der op imod 400.000 hektar, der ikke længere skal drives landbrug på. Det vil få store konsekvenser for den enkelte landmand.

Udtagningen vil også komme til at påvirke den danske fødevarereproduktion, som vil blive mindre i fremtiden. Det er en bekymrende vej at gå. Det er ikke længe siden, at vores statsminister italesatte vigtigheden af fødevarereforsyningsikkerheden. Og nu skal vi så MINDSKE den danske produktion af gode, danske fødevarer. Det giver absolut ingen mening.

Bæredygtigt Landbrug har flere gange pointeret, at vi nok skal nå klimamålet 2030. Og som Klimastatus- og Fremskrivningen 2024 viser, så er vi faktisk allerede langt. Desværre falder antallet af husdyrstande i Danmark nu så hurtigt, at vi når målet inden 2030 - tillykke med det, Danmark.

Vi har ellers gennem tiden vist, at vi både omstiller os OG investerer i nye teknologier. Og det er netop skridt på vejen til at opnå målet om et bedre klima.

Derfor vil jeg godt sige, at hvis vi havde været en del af trepartsforhandlingerne, havde aftalen enten set anderledes ud. Ellers havde vi for længst trukket os.

Sandheden i den indgåede trepartsaftale skal frem i lyset. Det er med aftalen hensigten, at mindst 15-20 % af landbrugsproduktionen skal stoppe. Det er her klimagevinsten efter de helt fejlagtige beregningsmetoder ligger. Er det virkelig det, vi ønsker?

Det er simpelthen ikke acceptabelt – ikke for det enkelte landbrug, ikke for landbrugserhvervet og slet ikke for Danmark.

Nu vender jeg lige blikket mod det, vi kalder de uopnåelige kvælstoftal. Beslutningen om kvælstofreduktion på 13.780 tons er nemlig ikke under nogle omstændigheder muligt.

Selvom alle 400.000 ha bliver udtaget af dyrkning efter planen, giver det langt fra det ønskede resultat med kvælstofreduktion. Sagen er nemlig, at indsatsen i trepartsaftalen kun vil give en reduktion på mellem 2.000-3.200 ton N/ha.

Det er meget langt fra de 13.780 tons, som treparten angiver i deres skrivebordsvisioner. Og det vil vel at mærke først ske efter nogle år. Det virker som om, man bare modelberegner sig frem til de ønskede resultater.

Et andet skridt på vejen for at nå kvælstofreduktionen er de kollektive virkemidler, som vi i øvrigt er tilhængere af.

Men for at nå reduktioner i minivådområder i den ønskede størrelsesorden skal der etableres op mod 10.000 minivådområder.

Indtil nu har man – med en meget, meget stor indsats – etableret omkring 380 anlæg. Hvem tror så på, at man i de næste 2 år kan nå op mod 10.000 anlæg?

Et andet stort problem er de store fejl, der ligger i beregningerne: Man kan jo ikke fjerne kvælstof fra dyrkningsfladen 2 gange fra samme areal, og i områder med meget høj retention skal der samtidigt enorme indsatser til for lave kvælstofreduktioner. Ja, det er en nærmest umulig opgave.

Som Bæredygtigt landbrug har sagt og skrevet mange gange: Vi bliver NØDT TIL AT MÅLE for at se, hvor det kan have virkning at reducere kvælstof, og hvor vi skal have fokus på fosfor eller andre virkemidler.

Man er nødt til at lave en indsats på spildevandsrensning og miljøfremmede stoffer. Man skal kigge holistisk på problematikken – altså dykke ned i samtlige faktorer, der har indvirkning på vandmiljøet. Temperaturstigninger og udledning af spildevand er nogle af de faktorer, der har en stor betydning for det danske vandmiljø. Vandrammedirektivet, som burde være implementeret med målinger for mange år siden, kan her komme til gavn for det danske miljø.

Selvfølge skal vi fortsat gøre vores for at passe på både miljø og klima. Men vi skal gøre det med FAGLIGE VIRKEMIDLER og ikke igennem utopiske, politiserende treparts-regnearksmodeller.

Et andet eksempel på præcis det er planerne om skovtilplantning på over 250.000 ha. Det er udråbt som en af de store løsningsmodeller. Men det er svært af flere årsager.

For det første fordi der kun er budgetteret med 73.000 kr./ha.

De penge rækker kun til beplantningsomkostningerne. Der er ingen indtægt fra skoven i mange år. Det vil derfor udelukkende være pengemænd uden primærlandbrug som hovedinteresse, der har råd til at plante skov. Og det gør de sandsynligvis for at købe aflad for udledning af CO₂. Er det mon udelukkende sådanne folk, man vil tilgodese?

For det andet er det velkendt, at der i de første fire til seks år efter plantning på omdriftsarealer sker væsentlig forøgelse af kvælstofudvaskning. Dette fortsætter, indtil træerne har nået en størrelse, så de kan optage det mineraliserede kvælstof. Desuden kan træerødder ligefrem bane vejen for miljøfremmede stoffer, som ligger gemt i gamle punktkilder. Alt det her lyder simpelthen ikke som en holdbar løsning.

Vi er ikke imod skovrejsning. Men det skal ske med måde og i et tempo, som alle – også miljøet – kan være med på.

Det forholder sig også sådan, at med trepartsaftalen, som den ser ud nu, ligner det, at regeringen endnu en gang forsøger at komme udenom ejendomsretten. Hvis man med aftalen indfører de vidtgående ændringer af vores dyrkede arealer, uden at der gives erstatning til landbrugsfamilierne, vil det være en krænkelse af grundlovens §73, stk. 1 om ejendomsrettens ukrænkelighed. Denne problemstilling er vi ved at få undersøgt til bunds.

For vi står FAST: En manøvre uden om grundloven er langt over stregen. I efteråret 2024 lavede vi en annoncekampagne i de store danske dagblade. Her opfordrede vi sammen med Danske Svineproducenter og Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter til, at vi alle skal stå sammen om at sikre og kæmpe for ejendomsretten, inden det er for sent. Krænkes grundlovens §73, stk. 1 kan det ende med også at gå ud over virksomheds- og boligejere. Derfor bør land og by stå sammen.

I de seneste måneder har vi derfor også arbejdet intenst med at undersøge de aspekter vedrørende erstatningsfri regulering. Vi har naturligvis indtil trepartsministerens udmelding gået ud fra, at vi får fuld erstatning jævnfør miljøbeskyttelsesloven. Et synspunkt, som juraprofessor i miljøret på Københavns Universitet Peter Pagh bakker op om i en artikel i Jyllands-Posten.

Vi har sammen med Danske Svineproducenter og Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter også henvendt os til ministrene via et bekymringsbrev. Heri gør vi blandt andet opmærksom på, at vi både er skuffede og overraskede over, at regeringen forventer at anvende generel erstatningsfri regulering, som fratager den enkelte landmand den fulde

erstatning for værditab på landbrugsjord, når man indfører markant øget mark- og kvælstofregulering for en stor del af landbrugsarealerne.

MEN – og det er vigtigt – vi stiller os ikke kun på bagbenene. Vi understreger også, at det er vigtigt, at vi bevarer vores stærke fødevarerproduktion. Det betyder ikke, at landbruget ikke fortsat skal omstille sig. Tværtimod betyder det, at landbruget ligesom alle andre erhverv skal blive bedre hver eneste dag. Men det kræver økonomisk bæredygtighed og tillid til de kommende års regulering, hvis landbruget skal have reel mulighed for at investere i den grønne omstilling.

Heldigvis oplever vi også, at Bæredygtigt Landbrug nogle gange bliver hørt. Vi har blandt andre talt varmt for oprettelse af lokale kystvandråd, og ifølge aftalen kommer der langt flere af dem. Kystvandrådene skal være med til at finde kilder til forurening og udpege, hvor der kan udtages landbrugsjord.

Desuden ønsker Bæredygtigt Landbrug rent faktisk, at vi sammen skal løse problemerne, og det gør man ikke ved entydigt at kigge på mængden af kvælstofudledning fra landbruget. Det har vi forsøgt med gennem tre årtier, og en nylig rapport viser, at iltsvindet aldrig har været større – til trods for, at landbruget siden 90'erne har halveret udledningen af kvælstof fra dyrkningsfladen.

Derfor mener vi, at der for længst skulle være sagt nej til at inddrage kvælstofforhandlingerne i grøn trepart. Vi skal simpelthen have tingene tilbage på sporet.

Og for at komme tilbage på sporet skal vi også en tur til EU. Der er nemlig udfordringer med EU's selvforsyningsgrad på fødevarer – den ligger under 100. Formålet med dannelsen af EU var at samle landene i en fælles økonomisk fredsftale, hvor en af hjørnestenene var, at der skulle være fødevarer nok.

Og når vi bevæger os hen imod ikke at være selvforsynende mere, udfordrer vi derfor det oprindelige formål med Den Europæiske Union.

De politikere, der sidder i Europa-Parlamentet for Danmark, ved, at formålet med unionen handler om fælles forsyning, konkurrence og sikkerhed.

Derfor giver det kun mening at sikre rimelige rammevilkår til landbruget i Europa, så vi kan leve op til en del af unionens oprindelige formål og sikre fødevarerforsyning – det gør vi landmænd med stolthed.

Ligesom vi danske landmænd med faglighed og fremtidssikring arbejder for et bedre klima. Men skal vores arbejde give nogen form for mening, skal vi stå sammen og løse klimaudfordringerne på et europæisk niveau – i stedet for at gå enegang her i Danmark.

Asger Christensen der igen blev valgt ind i EU, sagde til Bæredygtigt Landbrugs sommermøde, at han vil arbejde for en håndhævelseskommissær i EU. Den kommissær skal være en garant for en ensartet implementering af EU-lovgivningen i medlemslandene. Dermed skal kontrollanterne udgå fra EU og ikke fra de enkelte medlemsstater. Det er en god spændende tanke, som vi vil være med til at holde Asger Christensen fast på.

Hidtil har den kontrol, der er udgået fra EU, udelukkende fokuseret på, om de enkelte medlemslande overholder minimumsstandarder. Kontrollen har IKKE fokuseret på, om de overimplementerer til skade for deres egne borgeres konkurrenceevne. Det er der nemlig kun ét land, der kan finde på – og netop det at ét land vil straffe sine egne borgere, har EU hidtil ikke beskæftiget sig med – det har været helt op til det enkelte land. Men det er jo netop den overimplementering, det er vigtig også at få stoppet for danske landmænd.

Vi har med klimaloven og CO₂-afgifter på biologiske processer lært, at Danmark gerne vil gå enegang. Det gælder nu også med brakkrevet, da regeringen har valgt at videreføre fire procents-brakkrevet næste år, mens ingen andre lande går imod EU's ophævelse af brakkrevet. Det forvrider konkurrenceevnen og medfører et mindre dyrkningsareal til fødevarerproduktionen i Danmark – og dermed EU.

Netop mangel på fødevarer er årsag til, at alle øvrige EU-lande har droppet kravet. Det er netop, fordi man har øje for fødevarerforsyningsikkerheden i Europa, men det er man tilsyneladende ligeglåd med i Danmark.

I Danmark har vi nu også dyrere diesel, CO₂-afgifter og andre bureaukratiske krav efter os landmænd, fiskerne og vognmænd. Vi vil hjertens gerne over i alternative løsninger, men hvor er de? Hvis fiskerne havde en solcelledrevet kutter, er jeg sikker på, at de valgte den. Det samme for mig og min traktor - men vi har ikke muligheden. Hvad skal vi så gøre?

Mange erhverv får det sværere, og vi hører både om fiskere, der sælger deres kuttere og vognmænd, der sælger deres forretninger, fordi omkostningerne bliver for høje.

Det kan simpelthen ikke passe, at der skal lukkes arbejdspladser og hentes kød, fisk og andre fødevarer ind fra udlandet. Derfor er det vigtigt at fortsætte kampen for en ordentlig behandling for os alle. Og det kræver ikke kun os selv her i Danmark. Det er noget, der rækker ud over vores grænser. Jeg håber, at politikerne i EU vil være med til at gøre det til en fælles indsats.

Hvis man kunne få indsat en overimplementeringskommissær til at sikre landbrugets rammevilkår, ville det være fantastisk.

Vi kæmper for retten til at dyrke vores jord på rimelige vilkår. Det gælder også, når det kommer til BNBO sagerne.

Den nye lov om boringsnære beskyttelsesområder, der trådte i kraft i 2024, pålægger kommunerne at forbyde brug af plantebeskyttelsesmidler omkring vandboringer. Loven forpligter kommunerne til at få landmændene til at indgå frivillige aftaler. Ellers skal kommunerne give påbud.

I forbindelse med BNBO-sagerne har Bæredygtigt Landbrug ad flere omgange understreget, hvordan der netop mangler sammenhæng og systematik i lovgivningen vedrørende boringsnære beskyttelsesområder.

Foruden at krænke vores ejendomsret og retfærdighedssans bilder man med den nye lov danskerne ind, at denne lov sikrer rent drikkevand. Det er falsk tryghed.

For politikerne undlader at sætte fokus på alt det, der rent faktisk er årsag til problemet: Hundredtusindvis af punktkilder spredt over hele landet i form af lossepladser og forurenede grunde, hvor der er deponeret og forurenede med en masse miljøfremmede stoffer.

Samtidig konflikter BNBO-loven med EU's statsstøtteregler, hvor vi dog i 2024 fik lidt medvind. Her var der nemlig et politisk notat, der bekræfter, at individuelle BNBO-aftaler er ulovlig statsstøtte. I notatet skal miljøministeren redegøre for forskellen mellem nationalt sprøjteforbud inden for boringsnære beskyttelsesområder og den foreslået målrettede beskyttelse.

Lovgivningen er bare skøjtet igennem. Men selv om beslutningstagerne ikke vil høre efter, fortsætter Bæredygtigt Landbrug med fagligheden. Vi anbefaler fortsat, at landmænd skal holde sig fra frivillige aftaler med kommunerne. Man bør vente på påbuddet, som kommunen med loven er forpligtet til at udstede.

Bæredygtigt Landbrug opfordrer alle, som modtager et påbud vedrørende BNBO og eventuelt indsatsplaner til at henvende sig til os. Vi vil så påklage alle påbud til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Mange af jer medlemmer er dejligt aktive – og tak for det. Der er mange af jer, der ofte spørger, hvad vi i Bæredygtigt Landbrug gør for at undgå alle de førnævnte overgreb på landbrugsfamilier.

Til det vil jeg sige, at vi arbejder på rigtig mange fronter i øjeblikket. Derudover vil vi fremadrettet også kigge mere mod EU. Det er et af de steder, som vi kommer til at arbejde intenst på at påvirke.

Vi har således stærke netværk med nogle danske EU-parlamentarikere, som vi benytter os af. Vi klæder dem ikke alene på med faglighed, men vi bruger dem aktivt. De kan nemlig hjælpe os med at få svar på vigtige spørgsmål.

Og dem er der mange af:

Hvordan vil Kommissionen forholde sig til, at Danmark ikke foretager de kemiske målinger, som man er forpligtet til?

Er implementeringen af treparten overhovedet lovlig?

Er den ikke konkurrenceforvridende i forhold til medlemsstaterne?

Det er blot nogle af spørgsmålene, som vi vil have svar på. Og det er også noget, som vi bør sende en klage over.

Vi er i hvert fald meget langt fra ens rammevilkår, når man ser på trepartens fremtidige konsekvenser.

Vi har også brugt rigtig mange kræfter og penge på kampagner for landbruget i det forgangne år. Kampagner, som skulle sætte lys på, at ejendomsretten er truet. Sammen med Danske Svineproducenter og Landsforeningen for Danske Mælkeproducenter har vi kørt annoncekampagner i de store danske dagblade. Her har vi sammenlignet de overgreb, vi danske landbrugsfamilier ser ind i med, at man får tyvstjålet sin parcelhus-baghave uden at få erstatning. Det er noget, som folk forstår, og det fik da også Minister for Grøn trepart Jeppe Bruus op i det røde felt.

Samarbejdet med Grise og Køer har været fantastisk – Tusind tak for det- og jeg håber, at det vil fortsætte – for sammen er vi stærkere.

Uden samarbejde har vi nemlig tabt kampen på forhånd. Derfor har mit hovedfokus hele tiden været at få så mange relationer som overhovedet muligt – ellers har vi ikke en chance for at gøre en forskel.

Jeppe Bruus har været ude og sige at ”den brede del af landbruget er for trepartsaftalen”. Men nu er det altså bare sådan, at vores tre interesseorganisationer tilsammen udgør mere end 60 % af den samlede dyrkningsareal.

Så i virkeligheden kan man sige, at regeringen har lavet en aftale med en minoritet, uden at flertallet er blevet hørt.

Senest har vi haft gode snakke med Bevægelsen NOFFF, der har touret rundt i hele Danmark med traktorer. I er gode til at gøre opmærksom på, at den er helt gal i Danmark – Tak for det til dig, Rene og din styregruppe. Jeg var i øvrigt selv med i Ringsted, hvor var det flot.

Det er meget prisværdigt det, I gør - lidt som frihedskæmperne, men bare helt lovligt. Lad os se om vi kan gøre noget sammen 😊

At blive lyttet til og få indflydelse er ikke en nem ting. Det er en super fin balancegang mellem at være fræk/aktivistisk uden at råbe så højt, at ingen gider høre på os.

Den balancegang skal rammes, så vi kan få fortræde for udvalg, ordfører og ministre, der vil lytte til vores budskaber.

Råber vi for højt, er der ingen, der lytter, og dørene bliver lukket. Min pointe er, at der skal være sammenhold og et tydeligt budskab fra os i BL – så kan vi også få befolkningen med os. Det kan lyde super enkelt, men det er det bestemt ikke.

En ting som at hele landbruget står sammen, har jeg stadig til gode at se – og så længe at vi modarbejder hinanden, så vil det give næring til de venstreorienterede, der ikke ønsker dansk landbrug.

De vil ovenikøbet kunne sige, at landbruget ikke kan eller vil noget godt for samfundet – de vil kun noget godt for sig selv.

I den seneste tid har Bæredygtigt Landbrug haft held med at dreje fokus over på, hvordan man i Sverige har helt andre faglige rammevilkår end i DK.

I Sverige har man således ikke rigide gødningsregler, der ikke hjælper miljøet. Her har man det faglige blik på alle de årsager, der kan have en betydning.

F.eks. på fosfor, der er det vigtigste parameter, når vi taler om gode forhold for alger og dermed iltsvind.

Rensningsanlæg i Sverige er også langt mere moderne og kan således rense – modsat Danmark, hvor vi lader urensset spildevand løbe direkte i ud fjordene – her i Danmark glemmer vi også at måle, og efterfølgende får landbruget så skylden for alle dårligdommene i det danske havmiljø.

Her vil jeg give en stor tak til Knud Jeppesen for hans utrættelige arbejde for at få bragt fokus på Spildevand i Danmark.

Farmbrella er en del af Bæredygtigt Landbrugs nye tiltag.

Derfor har det fra april 2024 været muligt at tilbyde vores medlemmer og kunder rådgivning og aktiviteter på en række specialområder.

Farmbrella har i udgangspunktet TO hovedfokus.

Det ene er at videreføre de gode tanker og ideer, der var bag det tidligere Farmbrella – nemlig at arbejde med netværks- og kompetenceudvikling for landbruget.

Vi har allerede sat flere spændende ting i søen – bl.a. Leaders Of Tomorrow, små netværksgrupper for unge virksomhedsejere og vores nyeste politiske skud på stammen: det landbrugspolitiske mødested – et sted hvor unge mennesker med interesse for landbrug kan snakke landbrug og landbrugspolitik.

Det andet ben i Farmbrella er Farmbrella Miljø. Her tilbyder vi specialiseret rådgivning indenfor miljø med alt, hvad det indebærer som miljøgodkendelser, husdyrgodkendelser, landzoner og meget meget mere. Miljørådgivningen har rigtig mange opgaver og er booket med aktiviteter langt hen i året. Vi har fået samlet et team med fire af de bedste miljørådgivere i Danmark, der kan løse selv meget komplekse og store opgaver indenfor miljøområdet, og de opererer selvfølgelig på tværs af hele landet.

Selvom Farmbrella allerede er godt i gang, ser vi stadig et stort udviklingspotentiale på alle områder, som kan skabe god synergi og værdi for medlemmer af Bæredygtigt Landbrug. Alt, hvad Farmbrella leverer og tjener, kommer medlemmerne af BL til gode.

Dette er den sidste Beretning for mit vedkommende i Bæredygtigt Landbrug.

Jeg stopper nemlig som formand efter 13 år i bestyrelsen og ser tilbage på et spændende og til tider hæsblæsende arbejde i landbrugets tjeneste.

Som bestyrelsesmedlem, næstformand og sidenhen formand har jeg de sidste 13 år været privilegeret med nogle fantastiske oplevelser med jer medlemmer.

Ærligt må jeg sige, at mit liv er blevet mere meningsfuldt af at være her, og jeg ved heldigvis, at mange af jer har det på samme måde.

Jeg har nydt den store opbakning og blevet beriget med en stor viden, der er bragt videre ind på de bonede gulve.

Jeg er ekstremt stolt over, hvordan Bæredygtigt Landbrug flere gange har hjulpet landbruget, og vi har med faglig og juridisk snilde forhindret, at katastrofale politiske beslutninger blev ført ud i livet.

Men der er specielt 2 nedslag, jeg er særligt stolt over.

Det ene er, at vi i 2015 fik indflydelse på landbrugspakken, der gav landbruget bedre rammevilkår. Og det andet er i 2021 med aftalen om et grønt Danmark, hvor vi fik input med i aftalen.

Det kan kun lade sig gøre, fordi vi er en magtfuld interesse og lobbyorganisation, der har forskning og faglighed med os.

Jeg blev headhuntet ind i bestyrelsen i 2011 på en ret vild måde.

Historien kort er, at jeg og 2 andre sjællandske landmænd var vildt frustrerede over, at regeringen, L&F og oppositionen havde lavet ”Grøn Vækst pakken”, der handlede om

randzoner og store kvælstofreduktioner. Os tre landmænd var så sure over aftalen, at vi lavede en stor traktordemonstration den 16/3 2011.

Demonstrationen betød, at jeg blev inviteret med i Flemming Fuglede gode selskab - i en forening der på det tidspunkt kun havde 500 medlemmer.

Efterfølgende blev grøn Vækst droppet af Regeringen, LF var stækket, og landbruget havde vundet for en tid. Årsagen bag det var, at det lykkedes os i BL at få befolkningen med os. Dette ændrede det politiske kompas, og landbruget havde fået en ny spiller.

Sidenhen er vi blevet en indflydelsesrig forening, der nu tæller ca. 2500 medlemmer, der målt på areal har over halvdelen af den danske dyrkningsflade i medlemskontingenter.

Foreningen har betydet meget for mig de sidste 13 år, hvor jeg har lagt mit hjerteblod i foreningen.

Foreningen har været en stor del af både Malenes og mit fælles liv.

– Foreningen har udviklet mig!

Lige nu står landbrugsfamilierne i en situation, der er 100 gange værre end grøn vækst i 2011

Kvælstofreduktioner, omlægning af landbrugsjord i stor skala og reduktion af vores dyrehold – specielt kvæg, og så ved vi endnu ikke, om vi overhovedet får fuld erstatning.

- Og derfor er det også blevet langt mere kompliceret nu – i forhold til dengang, hvor det handlede om gødning og randzoner

Der ligger derfor gigantiske opgaver til bestyrelsen i Bæredygtig Landbrug. Det kræver et stort arbejde, hvis I skal komme i mål.

Jeg vil ønske den ny-konstituerede bestyrelse alt det bedste på vejen til bedre rammevilkår.

Senere i dag vil fagdirektør Jørgen Evald fortælle mere om, hvad der er af udfordringer, og hvad vi har tænkt os at gøre. Ligeledes vil der komme indlæg om de juridiske planer.

Afslutningsvis vil jeg sige tak til de gode medarbejdere der hver dag arbejder hårdt for danske landbrugsfamilier.

I det seneste års tid har vi i foreningen blandt andet valgt at opprioritere kommunikationsafdelingen.

Mads Lorentzen Leth og Celia Stubkjær Nielsen startede her hos os i 2024/25 som kommunikationskonsulenter hos Bæredygtigt Landbrug.

Udover Mads og Celia har vi i det seneste år også ansat Louise Bjørnsen i vores faglige afdeling. Louise arbejder blandt andet med at formidle viden, vores klima version, Natur og Biodiversitet, samt udarbejde ESG rapportering.

Jeg vil også gerne rette en tak til folkevalgte/medlemmer af EP, Lobby og interesseorganisationer, der samarbejder med os.

Der kan jeg særligt nævne LDM og Landsforeningen for svineproducenter samt, Dakofa, Dansk Aquakultur og Landøkonomisk Selskab.

Og også en tak til jer landmænd, der igennem årene har lagt bedrifter til sommermøderne.

Jeg glæder mig til debatten.